

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane celoletno . . 180 K
mesečno 15 „
za zased. ozemlje . 300 „
za inozemstvo . . 400 „Oglasi za vsak mm višine
stolpca (53 mm) . 2 K
mali oglasi do 30 mm
stolpca (53 mm) . 1 „

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 16/1
Telefon št. 72.
Upravnništvo:
Sodna ulica št. 6.
Telefon št. 36.

Kačun kr. pošl. čak. urada 11842

Herm. Wendel o sodobni Nemčiji. Konstituantna se sestane 1. decembra.

Sotrudnik „Jutra“ je imel večeraj pri-liko razgovarjati se z značim nemški politikom in publicistom Hermannom Wendlom, ki se nahaja na svojem šestem potovanju po Jugoslaviji. O sedanjem gospodarskem in političnem stanju v Nemčiji je jubeznejši gost in prijatelj jugoslovanskega naroda radovolje dal „Jutra“ sledeča pojasnila:

Pred tremi do štirimi meseci je pričel v Nemčiji industrijski zastoj. Muogo tisoč delavcev je bilo odpuščenih, zdi se pa, da smo prekoračili vrhunec krize. Zlasti tekstilna industrija se na novo oživlja. Pričakovati je, da bo sedanja kriza zadnja in da prideva nemško industrijo v normalno, novim razmeram prilagodeno produkcijo. Pri veliki kovinski industriji je v prvi vrsti merodajen prenos. Pomanjkanje premoaga utegne to zimo biti še večje nego lani, in če bočeno industrijo vzdržati na neobhodno potrebni najnižji izmeri, bo to morali ustaviiti ali vsaj sila omejiti tramvajski promet v mestih. Tudi kurjave to zimo ne bo. Mesta se zalagajo z drvni in soto, katerih cena ogromno narašča. Zivahno se razvija kemična industrija. Obnovila je svoje nekdanje zveze ter si pridobila novih tržišč, tako n. pr. Italijo, ki je popolnoma navezana nanjo.

V političnem oziru so se nam pripetile nekatere pogreške. Glavna je pač, da po prevratu nisimo radikalno izčistili armade starih, Wilhelmovih generalov in imenovali nove mlade enerģične zapovednike. Castniški zbor se ne čuti republikanski, marveč v pretežni večini monarhistično. Se vedno se dogaja, da vojaki na maršu prepevajo pesmi, v katerih sramote republiko. V času, ko je vlada bila socialnodemokratska, je bilo njeno glavno glasilo „Vorwärts“ v vojašnicah prepovedano! Pred fronto vojaštva se častniki drznejo kritizirati in zasmehovati republikanske uredbe. Nemška armada danes gotovo ni opora republike. Ob Kappovem puču se je videlo, kako velik vpliv imajo častniki na armado, ki je kratkoma izjavila svojo neviratnost ter čakala, na katero stran se nagne zmaga. Vkljub vsemu temu pa sem mnenja, da nevarnost, da bi se vrnila monarhija, ni aktualna. Delavstvo in napredno meščanstvo bi se takšnemu poizkusu najodločneje uprlo. Nemčija ni Madjarska.

Po prevratu so bile razmere v Nemčiji slične, kakršne opazujem n. pr. tudi v Jugoslaviji. Ljudje pričakujejo čudežev od novih časov in hočejo te čudeže takoj videti in doživeti. Ker čudežev ni, prihaja razočaranje in iztreznjenje in žetev hujšakačev gre v klasje. Pamečni ljudje vedo, da od ekstremizma ni ničesar pričakovati in prepričan sem, da je n. pr. med našimi neodvisnimi socialisti (USPD) mnogo mnogo zelo nezadovoljnih, ker se stranka ni udeležila vlade.

Uspehe Rusov proti Poljakom je Nemčija pozdravila. Nagibi so bili različni. Vsenemci so se že veselili, da pomeni poljski poraz obremen začetek konca entente, zmerni demokrati in pacifistični krogi so pa pričakovali poraz poljskega imperijalizma, najskrajnejši levicariji in komunisti zopet so videli v ruskih zmagah nadaljnjo etapo revolucije, ki prihaja nad srednjo Evropo z iztoka. Kakšna so mnenja sedaj ob ruskem porazu, ne morem vedeti, ker sem že dalje časa na potovanju.

Za združenje Nemčije z Avstrijo so vsi Nemci. Ne prikrivajo si sicer, da je ta sorodnik siromašen in da ga homo morali rediti, vendar nismo nikdar pozabili nemškega narodnega jedinstva, koje je treba dograditi in spopolniti. Zato želimo, da bi Avstri-

jo prej ko slej mogli pozdraviti kot novega zveznega člana svoje republike. Vendar pa imamo tudi mi narodne in sebične elemente, stebre reakcije in monarhistične spletkarje. Zlasti mnogo jih je med klerikalnimi Bavarci, kojih vodja dr. Heim vzdržuje zveze s Habsburžani in Wittelsbachovci in ki bi rad ustvaril iz južne Nemčije katoliško separatistično državo, stari „Rheinbund“ v novi izdaji. Temu protinarodnemu delu se je pridružio tudi nekaj klerikalnih separatistov v Porenju.

Tekom vojne je večina naš v Nemčiji prišla do prepričanja, da je stara Avstrija gnil stvor, ki se ne bo mogel obdržati. Vendar smo napram nasledstvenim državam v splošnem precej hladni, ker jih še ne poznamo. Tako mnogi ne ve, da je med Čehoslovaško in Jugoslavijo razlika in da sto to dve različni narodni državi in znani vsenemški vodja župnik Traub je celo v narodni skupščini ostro napadel neko „Jugoslavijo“ kot hudo pristašico entente. Šele z medklici so mu povedali, da ni Ingoslavija, ampak samo Jugoslavija. Brezdvoma pa, in jaz sem kompetenten, da to izjavim, je pri nas živ interes, da spoznamo svoje nove sosesde. Nemški časopisi so pričeli zlasti v zadnjem času prinašati prav mnogo resnih poročil iz Jugoslavije. Minila je ena prva doba, ko so iz Gradca prihajale v vse nemško časopisje tatarske vesti o zlaganih revolucijah in drugih dogodkih v Jugoslaviji in ko so te vesti vzbudile mnenje, da je Jugoslavija umeten in začasen produkt, ki ni zmogjen življenja. Danes že vidi vsa nemška javnost, da so Srbi, Hrvati in Slovenci en narod in ena država, ki je povsem legitimna in upravičena in ki bo obstala in se razvijala morda lepše nego je danes mogoče pričakovati. Nemški gospodarski krogi so vrhutega spoznali, da se Nemčija in Jugoslavija lahko izpopolnjujeta in med seboj zamenjavata produkte, saj je ena velika industrijska, druga pa bogata agrarna eksportna država. Medsebojni promet je tem lažji, ker sta valuti približno na isti višini.

Jadransko vprašanje pri nas ni vzbudilo večjega zanimanja. Mnogi ne poznajo pomena Trsta in Reke, na drugi strani pa imajo Nemci sami celo vrsto lastnih „jadranskih vprašanj“ ob Renu in Saari, na Pruskem itd. Razmerje z Italijo je korektno, toda brez nadaljnjih obvez. V zadnjem času raste italijansko povpraševanje po nemškem blagu. Z Bolgarijo so vse zveze pretrgane. Nekdaj s tolikim pompom ustanovljena bolgarsko-nemška podjetja so najbrže že zdavnaj likvidirala.

Jaz sem se doslej trudil, da vzbudim pri Nemcih razumevanje in interes za meni toliko simpatični jugoslovanski narod, že v interesu medsebojnega sporazuma narodov. Rečim, da se mi je to v precejšnji meri že posrečilo. Zelo bi mi pa bilo olajšano moje delo, če bi moji plemski rojaki v Jugoslaviji uživali kot lojalni in dobri državljani tudi dobrohotno naklonjenost. Upam, da se združi Avstrija z Nemčijo in da postane Nemčija tako direktni sosed Jugoslavije. Jugoslovanski državljani nemškega plemena utegnejo takrat postati dobra in trdna vez dobrega sosedstva in prijateljskih sosednjih odnosjev med obema državama.

Beograd, 26. avg. (Izvirno.) Minister za konstituantno, Marković, je izdelal novo stilizacijo § 15. volilnega zakona, ki jo predloži vlada parlamentu. Po tej formulaciji morajo biti izvoljeni ne da izgubijo svoje službe samo ministri in profesorji pravnih fakultet. Vsi ostali državni uradniki — izvzemši politične uradnike — smejo biti izvoljeni za poslance, toda ako izvolitev sprejmejo, izgubijo državno službo.

Nadalje je izdelan poseben predlog, po katerem bo mogoče skrajšati

reklamacijske in druge roke, tako da se bodo volitve mogle izvršiti v nedeljo 28. novembra.

Razuna se, da se to konstituantna sestala 1. decembra na praznik narodnega ujedinjenja ali pa v nedeljek 6. decembra.

Razprava o volilnem zakonu v parlamentu bo trajala le par dni. Vse stranke so složne, da jo čim najbolj pospešijo. Takoj po sprejetju v narodnem predstavnštvu bo zakon sankcioniran ter izdan ukaz o razpisu volitev.

Prelom med Anglijo in Rusijo.

Berlin, 26. avgusta. (Izvirno poročilo „Jutra“.) „Deutsche Allgemeine Zeitung“ poroča iz Lucerna, da je angleška vlada prekinita odnosaje s sovjetsko Rusijo.

Dunaj, 26. avgusta. (Izvirno.) „Neues Wiener Journal“ javlja iz diplomatskega vira: Lloyd George je pri posvetovanjih z ruskim delegatom Kamenjevem opozarjal na to, da mora Rusija razpisati parlamentarne volitve, da s tem dokaže da stoji ljudske mase v resnici za sedanjim režimom. Kar se sedaj godi, je navadna teroristična diktatura, ki spominja na reakcionarno vlado cari-

zma. Kamenjev se je izognil odgovoru. Angleške strokovne organizacije stoji popolnoma na stališču Lloyda Georgea.

Pariz, 26. avgusta. (Izvirno.) „Petit Parisien“ poroča iz Londona: Iz Moskve še do sedaj ni došel odgovor na ultimatum, ki ga je izročil minister Balfour dno 24. t. m. zvečer Kamenjeva. Potrjuje pa se, da je voditelj ruske delegacije v Londonu zahteval zase in za Krasina potne liste, ker je dobil iz Moskve radiografično brzojavko, ki ga pozivlja, da naj v petek odpotuje v Rusijo.

Dr. Korošec demisionira?

Zagreb, 26. avgusta. „Obzor“ javlja iz Beograda: Minister dr. Korošec bo te dni podal ostavko kot minister za promet. Njegovo mesto bo prevzel minister za javna dela, Joca Jovanović. Minister dr. Korošec se namerava iz zdravstvenih razlogov za nekaj časa odtegniti političnemu življenju. Po informacijah z druge strani se dr. Korošec spričo caos, ki je nastal za časa njegovoga poslovanja v železniškem ministrstvu že nekaj časa bavi z mislijo, da odstopi. Začne tedne je postala njegova situacija povsem neozdržna. Na eni strani vsak dan bolj narašča ogorčenje gospodarskih krogov zaradi nove tarjne politike in očita se mu,

da ni ničesar poskrbel, da pripravi za tečajno žetveno kampanijo dovolj vagonov za prevoz živil v notranjosti in za eksport. Na drugi strani je železničarstvo ogorčeno, ker je varal vse nade in so se, kakor se čuje, že pričele priprave za železničarski štrajh, ki bi naj izbruhnil 1. septembra. Zadnje dni je dr. Korošec oživno pod težo položaja obol el in sploh ne prihaja več v urad.

Vest, da bo njegov naslednik g. Jovanović je skoraj neverjetna. Mi: Jovanović je skoraj neverjetna. Mi: energije in sploh nesposoben, da vodi tako ogromen resort, kakor je prometno ministrstvo.

Italija ne da Reke.

Milan, 26. avg. (Izvirno poročilo „Jutra“.) Italijanski ministrski predsednik Giolitti je nekemu ameriškemu časnikarju izjavil: Končna rešitev reškega vprašanja je mogoča na dva načina: ali naj se priklopi Reka Ita-

liji ali pa naj se internacionalizira. Italija nikakor ne more izročiti tega popolnoma italijanskega mesta Jugoslaviji. Italija končno ne bi ugovarjala proti izpremembi Reke v svobodno državo.

Pred novimi pogajanjii Italije in Jugoslavije.

Milan, 26. avgusta. „Corriere della Sera“ pravi, da je bila od cele konference v Luzernu najvažnejša izjava Giolittija časnikarjem, da namerava obnoviti pogajanja z Jugoslavijo. „Secolo“ odobrava ta Giolittijev sklep, opozarja pa na težkoze izvedbe tega načrta, ker je bil zamujen prvi čas.

Rim, 26. avg. (Izvirno poročilo „Jutra“.) Zunanje ministrstvo dementira vesti o posredovanju drja. Beneša in drja. Rennerja med Italijo in Jugoslavijo. Pričeta se bodo marveč v krčkem direktno pogajanja. Giolitti bo povabil drja. Trumbiča na sestanek v kakem italijanskem mestu. Pogajanja se prično po vesteh, ki krožijo v diplomatskih krogih, v prvi polovici meseca septembra.

Laški socialisti za sovjetsko Rusijo.

Lugano, 26. avgusta. (Izvirno.) Za dne 29. avgusta bo po vsej Italiji napovedane velike delavske demonstracije za takojšnjo priznanje sovjetske ruske vlade s strani Italije,

Pričetek ostre ofenzive proti firmaviom.

Beograd, 26. avgusta. (Izvirno poročilo „Jutra“.) Pod vodstvom novimenoanega komandanta obmejnih čet, slavnega generala Krste Smiljančića, pričela je to noč ostra vojaška akcija proti Armaviom, da se preženejo iz onih obmejnih občin, ki se že nahajajo zapadno Debra in južno Prizrena na našem ozemlju.

Konferenca dr. Trumbiča z rusk. delegati.

London, 26. avg. (Izvirno poročilo „Jutra“.) O predmetu razgovora, ki ga je imel minister Trumbič s Kamenjenom in Krasinom poročajo: Jugoslovanski minister je razpravljal z ruskimi delegati o nevtiralnosti Jugoslavije v rusko-poljskem sporu, o defenzivnem značaju česko-jugoslovanske zveze in repatriaciji vojnih ujetnikov Jugoslovanov. Uspeh razgovora je bil povoljen.

Objava ukaza o proračunu.

Beograd, 26. avgusta. (Izvirno.) „Službene Novine“ objavljajo ukaz, po katerem stopa zakon o proračunu v veljavo. Podpisan je ukaz le od fi-

nančnega ministra drja. Koste Stojanoviča s pripombo, da bodo podpisali ostalih ministrov sledili. Proračun ni objavljen po prvotnem projektu finančnega ministra, temveč so upoštevani nekateri glavni ugovori, iznešeni v finančnem odboru. — S strani mnogih demokratičnih poslancev so prispele Demokratičnemu klubu izjave, da bodo v parlamentu zahtevali takojšnjo revizijo objavljene ga ukaza.

Poljsko-ruska vojna

Varšava, 26. avgusta. (Izvirno.) Frontno poročilo z dne 24. avgusta pravi, da se je oddelkom 4. sovjetske armade, ki so jo bili Poljaki obkolili, posrečilo obroč prodreti proti Kolnu. Poljaki so odtrgali zasedbo mest Saviski in Kolno 4. in 15. sovjetsko armado od centra. Rusi se krčevito trudijo prodreti železne klešče poljske armade. Na jugu so Poljaki osvojili Swirz in Bobr. Donski kozaki in Kalmiki trumoma prehajajo k Poljakom. Po privatnih poročilih znaša njihovo število že nad 50.000 mož.

Varšava, 26. avg. (Izvirno.) Ukrajinski general Pavlenko, ki kooperira s Poljaki, je s svojimi četami zasedel črto ob Dnjestrju.

Pariz, 26. avg. (Izvirno.) „L'Intransigeant“ poroča, da pomeni neuspeh ruskega orožja krizo boljše vizma in vlade Ljenuina in Trockega. Ruski ujetniki izjavljajo, da so že zdavnaj siti sedanje diktature v Rusiji in da se bore samo prisiljeni. Tudi „Temps“ se pridružuje temu mnenju in njegov varšavski poročevalec javlja, da bodo baš pobite ruske armade po svojem povratku v domovino postale jedro odpora proti Ljenuinu in Trockemu.

London, 26. avgusta. Morningpost poroča: Na rusko fronto se pomikujejo velike rezerve. Položaj je nejasen. Po vsej Rusiji se vršijo novi nabori. Dosedaj je že popolnoma izvežbanih pa še ne vpoklicanih 4 do 7 milijonov vojakov. Moški do 50 let morajo pod orožje.

Varšava, 26. avg. (Izvirno.) Pričakovati je, da se pogajanja v Minsku razbijejo. Poljska vlada, obrabrena vslad uspehov na bojiščih in obnovljene solidarnosti entente, je vse ruske predloge odklonila, ter ni podala nikakih protipredlogov. Zunanji minister Sapieha je postal čičerinu brzojavko, v kateri grozi s prelomom, ker je brzojavna zveza z Minskom povsem nezadostna. Govori se, da bodo Poljaki zahtevali, da naj se pogajanja nadaljujejo v Varšavi, kar božo Rusi seveda odklonili. Poljaki zahtevajo pletibicit za Belo Rusijo, Litvinsko, Ukrajino in Galicijo.

Papeški delegat na Reki eropan.

Zagreb, 26. avg. (Izvirno.) „Narodna Politika“ poroča iz Reke, da so arditri vdrlj v stanovanje papeškega delegata msgr. Constantiniya, kateraega so zvezali in mu popolnoma oplenili stanovanje. Msgr. Constantini je ostal zvezan v svoji sobi. Kakor se poroča, je drugi dan pobegnil iz Reke.

Klerikalna intriga proti sokolskemu zletu.

Maribor, 26. avg. (Izvirno poročilo „Jutra“.) Predsednik pripravljalnega odbora za sokolski zlet doktor Vladimir Sernek je dobil danes direktno od vojnege ministrstva okozjavni poziv na orožno vajo v — Pristino. Očividno gre za klerikalno intrigo, ki hoče z odstranitvijo predsednika otežkoti veliko pripravljano delo tēr tako oskudovati sijajni potek zleta. Storjeni so koraki, da se intriga, ki zlorablja našo armado v prilog klerikalnem in čukom, pravčasno razkrinka.

Politične beležke

Organizacija Demokratske stranke v Srbiji. V sredo popoldne se je vršila seja glavnega odbora Demokratske stranke v navzočnosti Ljube Davidovića, Sv. Pribičevića, Milorada Draškovića, dr. Ede Lukinića, Koste Timotijevića dr. Vekoslava Kukoveca, dr. Milko Brezigarja, dr. Radoje Jovanovića, dr. Milana Markovića, Velislava Vukovića, Dragutina Pešića, dr. Voje Marinkovića in mnogih narodnih poslancev. Razpravljalo se je o organizaciji stranke. Politično organizacijo je prevzel Ljuba Davidović. Izvoljeni so za vso Srbijo podobori, ki bodo vodili priprave za volitve in konstitucijo. Izvoljen je tudi finančni odbor, ki so v njem bivši ministri Miloš Savčić, dr. Voje Veljević, dr. Voje Marinković in dr. Milan Marković. + Bosna in Hercegovina proti Parlamentarni zajednici. V nedeljo se je vršila v Sarajevu seja glavnega odbora bosansko-hercegovinske kmetске stranke „Hrvatska Sloga“. Na sejo sta prišla kot zastopnika tudi delegata Narodnega kluba dr. Srkulj in dr. Lorković. Na seji je prišlo do popolnega preloma med Hrvatsko Slogo in Narodnim klubom; vsi bosanski govorniki so izjavljali, da je Narodni klub v vprašanju agrarne reforme izdal interes bosanskih kmetov. Lorković in Srkulj sta poskušala zagovarjati politiko Narodnega kluba in zajedničarjev, ali se jim na posredilo, da bi prepričala zborovalce o koristi politike Narodnega kluba in Parlamentarne Zajednice. Ogorčenje proti Parlamentarni Zajednici je bilo tako, da sta oba delegata zapustila sejo. Glavni odbor je sklenil nato resolucijo, ki v nji izreka svojo nezauzpete Parlamentarni Zajednici in izjavlja, da Kmetška stranka v Bosni in Hercegovini prekine vse zveze z Zajednico in se organizira kot samostojna Kmetška stranka. + Ali še obstaja ententa? Z ozirom na dogodke zadnjega časa je pričelo zlasti francosko časopisje prav nervozno razpravljati o tem vprašanju. V ilustraciji razpoloženja, v katerem se nahaja velik del francoske javnosti, naj navedemo par citatov iz „L'homme libre“, organa bivšega ministrskega predsednika Clemenceaua. Članek pravi: Med člani entente pojavljajo se nasprotniki entente. Zavezniki zadržujejo transporte municije, ki jih zavezniki pošiljajo Poljakom. V Rimu je interveniral nemški poslanik radi francoske politike v zasednem ozemlju. Ta nemška intervencija v Rimu je akt sovražnosti proti nam, to kar je naš doverljivi sovražnik zahteval od našega zaveznika, je zahteva po intervenciji proti nam! Ako se italijanska vlada drži rezervirano, je to tudi prikrit izraz sovražnosti, ki se pojavlja v raznih oblikah v Rimu proti Franciji. Je pa že več dogodkov, ako to, kar se je zgodilo, sme imenovati s tem imenom — ki so tako nenaravni, da bi jim človek skoro ne verjel! Pogledimo samo najnovejšo politično in diplomatsko vesti. Sestanek Lloyda Georgea z Giolittijem (bila sta sama!), sestanek

Giolittia z nemškim ministrom Simonsom in na koncu koncov sestanek Lloyda Georgea s Simonsom... V ti družbi manjka sedaj še po en boljševik, Bolgar, Turk in Avstrijanec in družba bi bila popolna! No pa tudi to še pride, kaj mar ni Giolitti v Rimu sprejel avstrijskega kancelarja Rennerja, ali ne kokekira Lloyd George s sodrugom Kamenovom in tovariši? Nekega dne se bo pa že našel kak Bolgar in Turk! Kje so ostale Francija, Amerika, Belgija, Srbija, Rumunija in Grška? Ali to niso člani entente, ali so to samo pastorki, ali so te države sestre stare entente? Tako imamo sedaj dve ententi, ki sta zanikanje stare entente! Diplomati bodo seveda rekli, „ni res“! Ali mi vemo, da so v diplomaciji glavno orodje sebična načela! Predsednik naše vlade nas tolaži in kliče: Bodimo optimisti! mi pa moramo zaklicati: Pazimo!

+ Razdelitev Turške. Skupno s turško mirovno pogodbo v Sevresu je podpisan tudi ugovor med Anglijo, Francijo in Italijo, po katerem so določujejo interesne sfere imenovanih držav na ozemlju bivše Turške. Ugovor naglašava avtonomijo Kurdistana, italijanske interese v južni Anadoliji, francoske v Ciliciji in Kurdistanu, kjer ta meji s francosko Sirijo. Anatolsko železnico prevzame konzorcij, ki bodo v njem zastopane vse tri države. Iz tega konzorcija se potem razvije družba, ki bo prevzela v svojo upravo vso železniško mrežo Turške.

+ Italijansko-bolgarsko-albanska zarota proti Jugoslaviji. Po poročilih iz Beograda so organizirali italijanski agenti v Carigradu in Sofiji makedonsko-albanski komitet, ki so se mu pridružili tudi člani nekdanjega makedonskega bolgarskega komiteta. Ta zarota je naperjena proti Jugoslaviji. Komitet ima nalogo, da izzove nemire v Makedoniji, da pospešuje akcije albanskih in bolgarskih komitov. V zvezi s to agitacijo — Italijani so namreč obljubili Bolgarom in Albancem samostojno makedonsko-albansko državo — so tudi vpadi Albancev na naš teritorij. Ravno tako nabirajo Italijani „dobrovoljce“ za Crno goro in pravijo, da jih imajo zbranih v Italiji že nekaj tisoč. Italijanom je največ do tega, da bi navezali kar največ naše vojske na južne meje naše države, da bi tako oslabilši naše obmejne postojanke proti Italiji. Ali že prvi poizkus te zarote se je ponesrečil, ker so albanski napadi odbiti ter je zopet vzpostavljen red na meji. Ako bi pa Albanci še nadalje hoteli poslušati svoje svetovalce z one strani Adrije in nadaljevati svoje roparske pohode na naše ozemlje, tedaj bomo pač primorani, da ponovimo to, kar je storila Srbija leta 1915., ko je okupirala albanski teritorij do Škumbe Eibasana in Tirane.

+ Atentat na dr. Kramarja. Predsednik češkoslovske republike je pomilostil atentatorja Alojzija Stasnega, ki je lansko leto izvršil revolverški atentat na bivšega ministrskega predsednika dr. Kramarja. Dr. Kramarj je sam predlagal amnestijo.

Neodrešena domovina.

+ Italijansko gospodarstvo v „odrešenih“ krajih. Iz Trsta poročaja o novih sleparijah, ki so jih zopet zagrešili italijanski uradniki v ministstvu za „odrešene zemlje“ v Trevizu in v Julijsko Beneciji. Prodajali so blago in živila, ki jih je pošiljala italijanska vlada v Julijsko Benecijo za preskrbo in prehrano prebivalstva, ga s pomočjo svojih zaupnikov v dunajski italijanski misiji pošiljali v Avstrijo. Ti poštnjaki so oskodovali državo in ljudstvo za okroglo vsoto 300 milijonov lir. V to umazano afero so zapleteni mnogi visoki italijanski ministrski uradniki in člani dunajske italijanske komisije izza promirja. Zaprti so v Trevizu že več uglednih oseb in uradnikov, a iz Dunaja sta odpoklicana kapetan grof Arese, poročnik Esposito, ki so jih takoj na italijanski meji aretirali in izročili sodišču v Trevizu, ki vodi preiskavo. To je že drugi večji škandal v upravi za oskrbo in prehrano „odrešenih“ pokrajin.

+ Požar v Postojni. V Postojni je izbruhnil v hisi posestnika Jakoba Mihaličiča požar, ki mu je uničil celo hišo ter upepelil vse gospodarsko posestvo z vsemi letošnjimi pridelki in gospodarskim orodjem. Ker se nesrečni pogorelec nahaja v žalostnem položaju, so meščani sestavili odbor, ki je nabral že lepo vsoto milodarov za nesrečnega pogoreleca.

+ Reški trgovci za promet z Jugoslavijo. Na povabilo reške trgovske in obrtne zbornice se je vršil na Reki velik shod reških trgovcev, obrtnikov in industrialcev. Vsi govorniki so slikali obupne gospodarske razmere na Reki in konstatirali, da je Reka izgubljena in uničena, ako se kar najhitreje ne vzpostavi rečen pomorski in železniški promet z Jugoslavijo. Sklenila se je resolucija, v kateri se poziva italijanska vlada, a zlasti minister za zunanje zadeve in trgovino, da naj se zavzame za ureditev prometa med Reko in Jugoslavijo, ker sicer bo Reka gospodarsko uničena.

+ Nesreča. Trгоvec Andrej Primožič iz Idrije se je pri avtomobilski vožnji iz Trsta v Idrijo smrtno ponesrečil. V Sežani je padel nanj šivalni stroj z avtomobila tako nesrečno, da je bil na licu mesta mrtev.

Dijaški vestnik. Kongres srednješolske napredne omladine.

V Varaždinu se je včeraj ob 9. uri popoldne otvoril kongres srednješolske napredne omladine. Zastopani so vsi kraji Jugoslavije. Zborovanje, ki je izredno številno obiskano, je otvoril predsednik varaždinskega pripravljalnega odbora, nakar je sledilo čitanje pozdravov, potem referati, ki so dobro izdelani. Referatom je sledila živahna debata. Prvi dan je bilo na dnevnem redu kulturno delo organizacij napredne jugoslovanske omladine. Kongres bo trajal do sobote, v soboto se pa njegovi udeleženci pripeljejo s posebnim vlakom na sokolski zlet v Maribor.

Prijatelj „Jutra“ na deželi nagnjamo, da bomo eni prihodnjih števk priložili pošne poločnice za plačanje naročnine, ki stane na mesec le 15 K. Kdor prejema „Jutra“, a se ne namerava nanj naročiti, naj ga blagovoli takoj vrni, ker ga bomo sicer vpisali v seznam naročnikov.

+ Znamenita 45letnica. Danes obhaja polkovnik G. Janko Vukasović-Stibil 45letnico, kar je stopil na svobodna srbska tla, da stopi v vrste borilcev za svobodo potlačene raje. Boril se je za svobodo Bosne in Hercegovine in potem stopil v srbsko armado. Udeležil se je srbske bolgarske, balkanske in svetovne vojne, a pred očmi je imel le en cilj: osvobodjenje svoje slovenske domovine. Temu cilju je posvetil vse svoje življenje, delal je z besedo in s perehom, spoznaval srbsko javnost s Slovenci, bil povsod, kjer je bilo zastaviti za Slovence odločilno besedo. In kako zadoščenje mu je bilo, ko se je po tolikih letih vrnil v svobodno slovensko domovino! Samo žal, da se ne more vrniti na svoj dom v ljubljeno vipavsko dolino. Danes, ko slavi g. Vukasović svoj znameniti praznik, želimo mu, da skoro pride čas, ko se vrne tudi v svojo svobodno vipavsko delino!

+ Odlikovanje. V priznanje za delovanje na nacionalnem in kulturnem polju je bil odlikovan z redom Svete Save 5. razr. učitelj gluhonemnice v Ljubljani Rudolf Dostal.

+ Naši ujetniki v Sibiriji na potu v domovino. Iz ruskega ujetništva v Sibiriji se je vrnilo te dni 15 Slovencev. Marcali so se v Vladivostoku ter se vozili preko Japonske, Sangaia, Singapora in Sueza v domovino. Izrekli so se v Gružu pri Dubrovniku. Tudi glavni transport, s katerim se vozijo vsi jugoslovanski ujetniki iz Sibirije, je že na potu v domovino. Angleški parnik „Himalaya“ prispe v Dubrovnik začetkom meseca septembra. S prvim transportom so se med drugimi vrnili Saša Železnikar iz Ljubljane, prof. Košnik iz Gorice, odv. kandidat dr. Vrtačnik z Viča, davčni uradnik Trtnik in urednik „Slovenca“ Terseglav.

+ Pred volitvami. Klerikalna stranka je z vso vnamo na delu, da še pred občinskimi volitvami zbere žensko armado pod svojo zastavo. V ta namen so klerikalci ustanovili za služkinje posebno zadrugo „Naš dom“, ki naj preskrbuje starim služkinjam stanovanja. Zadrugo vodijo stolna vikarja Zabret in Škrbec ter Ana Remec.

+ Sokoli iz Srbije v Mariboru. Na mariborski sokolski zlet se pripeljejo v soboto popoldne v Maribor kot prvi gostje Sokoli iz Srbije in Vojvodine.

+ Kmetški praznik na Bledu. Dne 8. septembra se bo praznoval na Bledu kmetški praznik. Vršil se bo manifestacijski shod, na katerem bodo govorili kmetški govorniki. Ob 14. uri bo glavnostni spoved skupin iz kmetškega življenja v Zako na tekmovalni in veselični prostor. Za naj-

lepšo skupino je razpisana nagrada 1500 kron; ob 16. uri tekma narodnih noš in skupin, konjska in vozovna dirka, po končani dirki kmetška veselica. Povodom kmetškega praznika vozi iz Ljubljane na Bled poseben vlak za polovično ceno.

+ Mihajlo Avramović, vodja iz organizator srbske kmetске organizacije, se mudi na odmoru v Rimskih Toplicah ter se udeležuje prireditelj „Samostojne kmetijske stranke“. Udeleži se tudi kmetškega praznika na Bledu dne 8. septembra, kjer nastopi kot govornik.

+ Enotna uroditelj javnih napisov. Včeraj smo poročali, da je ministrski predsednik dr. Vesnić predložil ministrskemu svetu načrt uredbe o javnih napisih. Z ozirom na Vesnićev predlog izjavlja „Rišeč“, da ne pojmi, kako se mora ob oblicih javnih zadev, ki čakajo rešitve, baviti ministrski svet s takimi lapaljami. Taka naredba, četudi bi izšla, ostala bi na papirju, ker bi izvršitev naredbe zahtevala neštivilno milijone. Pa čemu bi se danes sklepalo o tem, ko niso določeni nazivi raznih naših oblasti. O vsem tem bo odločevala ustanovljajna skupščina.

+ Maršal Joffre v Beogradu. V torek dopoldne je dospel v Beograd francoski maršal Joffre, slavni zmagovalce na Marini. V pristanišču ga je pričakovala ogromna množica, ki mu je priredila velike ovacije. V imenu prestolonaslednika regenta ga je sprejel dvorski maršal polkovnik Damjanović, v imenu vlade predsednik dr. Vesnić in vojni minister general Jovanović, v imenu generalnega štaba vojvoda Mišić, francoski poslanik de Fontenay in vojaški ter pomorski ataše kakor tudi predstavniki francoske kolonije v Beogradu. Popoldne je bil izlet na Avalo, kjer je general Matić razkazal maršalu vse interesantne momente iz bojev okoli Beograda v letu 1914 in 1915. Zvečer je bil dîner pri predsedniku vlade dr. Vesniću; včeraj je maršal Joffre ogledal podoficirske šole na Topčideru, a jutri bo svečani sprejem pri regenta, zvečer pa gala-dine na dvoru.

+ Pomanjkanje profesorjev. Na ljubljanski obrtni šoli je bilo razpisano za inženjerje 8 profesorskih mest, prečno za razpisano mesta pa je vložil en sam kompetent. Ker sta v zadnjem času zapustila zavod dva profesorja, je sedaj obrtna šola še na slabšem kot pred razpisom.

+ Vprašanje stanovanj za osebe slovenskega gledališča še vedno ni rešeno. Mnogo članov nima stanovanj, morajo stanovati po hotelih, ali pa po več njih v eni sobi, kar ovira študiranje ulog in se s tem zavlačuje delo. Dolžnost ljubljanske javnosti je, da prisloži na pomoč ravnateljstvu in mu pripomre, da najde za vse osebe stanovanja, ker le na ta način je ravnateljstvu mogoče, da obdrži vse angažirane člane in popošil priprave za bodočo sezono! Ako se ne reši stanovanjsko vprašanje v najkrajšem času, je letošnja sezona v nevarnosti!

Prosveta.

Operna sezona.

Letošnja ljubljanska operna sezona se začne z otvoritveno predstavo Risto Savinove opere „Lepa Vida“ dne 16. septembra; dalje se od slovenskih del uprizori tudi nova Viktor Parmova opera „Zlatorog“; od srbskih del je ravnateljstvo nabavilo moderno srbsko opero mladega skladatelja Petra Konjovića: „Vilin vo“; Opero bo vodil sam skladatelj. Iz novega slovanskega repertoarja, oziroma na novo nastudirana dela: ruska: Rimski-Korzakov: „Snjegoručka“ in Dargomirski: „Kovanščina“. Ta dela je kljub razmeram v Rusiji preskrbel intendant beogradskega gledališča g. Grol s pomočjo ruskih umetnikov. Iz starejšega ruskega repertoarja se uprizore dela, ki so bila uprizorjena v prejšnjih sezonah. Češki repertoar: Smetana: „Dalibor“. Janaček: „Janja“, kakor razne opere prejšnjih sezon. Iz francoskega repertoara se uprizori Masseneta: „Thaïs“, a na novo nastudirane opere: Bizeta „Carmen“ in Auberov: „Fra Diavolo“. Iz italijanskega repertoara Pucciniņa: „Tosca“, Verdiņa „Aida“, po mogočnosti „Traviata“ in Rossinięv „Seviljski brivec“. Iz nemškega reper-

toara Kienzelov „Evangelinan“. Ravnateljstvo je ravno v pogajanjih za materijal opere češkega skladatelja Neumanna „Ekinokcij“, po drami Ive Vojnovića. Opereta lažjega stila se letos ne bo gojila, ako se uprizori kaka opereta, uprizore se samo dela starih operetnih mojstrov. Od baleta se uprizorita novi: Čajkovskega „Labudje jezero“ in Nedbelov balet „Pričevka v pričevki“.

Ravnateljstvo namerava tudi, ako najde dovolj razumevanja v občinstvu, prirediti več simfoničnih koncertov; eno prvih prireditelj bi bilo veličanstvo rusko delo Rimski-Korzakova: „Šeherezada“.

Operno osobje ostane večinoma staro in je sestavljeno takole: sopran: Richterjeva, Zikova, Thalerjeva in Trbuhičeva; koloraturka Gajeva, vrše se pogajanja še z eno koloraturko. Alt: Thieryjeva, Sierkova, Ropasova; tenor: Kovač, Drvota, Sindler; baritoni: Romanovski, Levar, Trbuhič, Zorman. Dalje je ravnateljstvo v pogajanjih z baritonistom Bukškom in še enim češkim baritonom; bas: Pisarević, Žatej in Zupan.

Od baletnega osobja ostane večinoma staro, na novo sta angažirani prima balerini Poljakova in Nikiti-nova.

Ravnatelj opere je Rukavina, administrativni ravnatelj Ivo Rus; kapelniki: ravnatelj Rukavina, Brezovšek, Balatka-Perić; korepetitor Dobrovolsky.

Orkester šteje do 56 moč, a zbor ostane skoro isti kakor lani.

Režiserja: Bučar in dramski režiser Šest.

Ravnateljstvo je nabavilo nove kostime in dekoracije, tako da bo tudi zunanja oprema uprizorjenih del na višini. Cene se bodo morale neznačno povišati, a to največ za 10 odstotkov. Abonmajev bo kakor v lantski sezoni zopet 5. Kakor čujemo je že sedaj zanimanje za abonma veliko.

— Uprava kr. Narodnega gledališča v Ljubljani potrebuje v sezoni 1920/21. otroški zbor 10 do 12letnih dečkov in deklic. Starši, kateri bi bili pripravljene dovoliti otrokom vstop v ta zbor, se naprosajo, da se z otroci zgledajo v gledališki pisarni od 5. do 6. ure. Nastopi se bodo primerno honorirali.

— Gledališka šola v Zagrebu. Za ravnateljja novonastavljene gledališke šole v Zagrebu je imenovan doktor Branimir Vizner-Liviadić, ravnatelj dramske šole Narodnega gledališča zagrebskega.

— Gledališče v Sarajevu. Bosanska deželna vlada je kupila sarajev-

ski društveni dom, ki ga uredi začasno kakor gledališče, dokler se ne zgradi novo gledališko poslopje. Adaptacijska dela so se že pričela. Upraviteljom gledališča bo imenovan profesor Stevan Brakus.

Za spopolnitve ljubljanske medicinske fakultete.

Na običnem zboru „Slovenskega zdravniškega društva“ dne 23. avgusta zbrani zdravniki so sprejeli resolucije, v katerih zahtevajo od vlade, da nemudoma poskrbi pri medicinski fakulteti za ustanovitev še nadaljnjih šest semestrov, tako da bo fakulteta celotna in popolna.

Slovenski zdravniki zahtevajo od vlade, da nakaže medicinski fakulteti v Ljubljani čim najhitreje vse potrebne kredite za izvršitev potrebnih zgradb in preuredb kakor tudi za namoščitev vseh potrebnih učnih in pomožnih sil.

Vlada naj nakaže medicinski fakulteti v Ljubljani nemudoma ves kredit, ki je potreben za gradnjo anatomskega instituta in ki je bil — kakor se čuje — pomočoma črtan v proračunu za leto 1920/21. Gradnja instituta je že v delu; brez kredita pa bi morale gradbeno ravnateljstvo delo nemudoma zopet ustaviti.

Slovenski zdravniki končno zahtevajo od vlade, da nemudoma imenuje za profesorja fiziologije na medicinski fakulteti v Ljubljani Rikarda Euryana, ki ga je univerzitetni svet vseučilsca v Ljubljani že letošnjega leta enoglasno predlagal v imenovanje.

— Hermann Wendel, katerega zanimiva izjavanja objavljamo danes v našem listu, je doslej napisal in izdal o nas sledeče knjige: „Südeuropäische Fragen“ in „Aus und über Südslavien“. Med vojno je izdal spis „Makedonien und der Friede“, ki ga je cenzura zabranila, češ, da je spis takšen, da bi še bolj razjaril Bolgare, ki že itak ne zaupajo več Nemci in so sili vojne. Po zimi izide pri Perthesu v Gethi o Jugoslovanih največje Wendlovo delo „Aus dem südslavischen Risorgimento“. Vrhu tega izide potopiso sedanjem potovanju. G. Wendel odide iz Ljubljane v Zagreb, potem v Beograd, Leskovac, Skopje, Bitolj, na Ohrid in če bo mogoče v Debar in Prizren. Poleg navedenih knjig je probal Wendel tudi celo vrsto člankov v raznih revijah in je stalni referent „Frankfurter Zeitung“ za jugoslovanske zadeve.

*** Razmejitvena komisija v Mariboru.** General Plivelič se je v zadevah razmejitvene komisije včeraj odpeljal iz Maribora v Ljubljano k deželni vladi in divizijskemu poveljstvu, komisija se je podala v štirih avtomobilih skozi apaško kotlino v Radgono, tehnični oddelek pa je včeraj ves dan meril na „Kapauner-koglu“ pri Marperku. Meja se je do ločala tu v sporazumu s prisotnimi župani in posestniki.

*** Stavbeni urad v Celju plava,** odkar je v njem kot zaupnik poverjenika za socialno skrb Gosarja dr. Ogrizek kot predsednik stanovanjskega sveta, precej v istih vodah kakor mariborski stanovanjski urad, kjer pašuje znani klerikalci dr. Juvan. V Celju dobe ljudje, ki so šele pred par dnevi prišli v mesto, takoj stanovanje, samo da so klerikalnega mišljenja, dočim morajo drugi čakati že celo leto. Če jim pa potem kdo očita korupcijo, so klerikalci seveda razžaljeni.

*** Državni grb.** V Beogradu se v kratkem sestane enketa, sestavljena iz državnikov, vojakov in umetnikov. Enketa bo rešila vprašanje o državnem grbu, tako da bo to vprašanje rešeno do sestanka konstituenta.

*** Iz učenjaškega sveta.** Bivši predsednik Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu, vseučilišni profesor dr. Tomo Marelič, je izvoljen od Česke akademije znanosti za rednega člana.

*** „Flosarska“ ali kako se je savinjski splavar izgubil** Koroševim tarifom. Neki splavar iz Savinjske doline je bil na Koroščevo naredbo glede povišanja železniških tarifov tako jezen, da je pripeljal na svojem splavu iz Gornje Savinjske doline svoj voz in konja, s katerim se je potem zopet vrnil na svoj dom.

*** Skušnje za policijsko uradništvo.** V ministrstvu za notranje dela se izdeluje naredba, po kateri bodo morali vsi policijski uradniki položiti skušnje iz svoje stroke z obzirnostjo na nove razmere v državi. Kdor bi iz katerikoli vzrokov ne hotel položiti izpita, bo odpuščen iz državne službe.

*** Kaj je z amnestijo v Celju?** Celjsko okrajno sodišče je izdalo nalog, naj se pripravi vse potrebno za izvedbo amnestije, obenem pa je naročilo, da se amnestija ne sme izvršiti prej, dokler ne pride v Celje torkova številka „Uradnega lista“. Vsi predlogi so že prišli. V Ljubljani se je pomilostenje že izvršilo in so kaznjenci že izpuščeni. V Celju pa sede še danes v zaporih — ker se ni prišla tja torkova številka „Uradnega lista“!

*** Umrl je v Ljubljani** 39 let star, na griži g. Ivan Gostinčar, sin polanca in bivšega ministra Gostinčarja. Zapušča ženo in tri otroke.

*** Prenos smrtnih ostankov** s solunske fronte se začne v drugi polovici meseca septembra in ga prevzame načelstvo okroga bitoljskega, kamor se je tudi obrniti za vse potrebne informacije.

*** Nova radio-postaja v Franciji.** Iz Pariza javljajo brežično, da je nova radio-postaja „Le Fayette“ pri Bordeauxu odposlala predvčerajšnjim prvo brzojavko v Ameriko. Ta postaja bo mogla brezjavljati na daljavo 20.000 kilometrov.

*** Madžari vračajo živino.** Kakor znano, so Madžari pred kratkim odgnali iz okolice Subotice nad 500 glav goveje živine na Madžarsko. V sled naše intervencije je madžarska vlada ukazala, da se ta živina izroči šefu tajne policije v Subotici, ki je živino vrnil lastnikom.

*** Tragedija rodbine Kail-Vučetič.** Pred vojaškim sodiščem je bil včeraj zaslišan poročnik Vučetič, ki je ubil svojega svaka Kailla. Do sedaj je nepretrgoma spal. Njegovo spanje je bilo podobno smrti. Pri zaslišanju je izpovedal sledeče: „Prvi je Kail napadel mene in me hotel suniti z nožo v trebuh. Sunek sem pariral, v sled česar je padel Kail vznak na tla. Pobral se je takoj in me iznova nasočil s palico v roki. Na to sva se spopadla in se oba skupaj zvalila na tla. Kaj se je potem zgodilo, ne vem“. Priča, ki je videla poročnika zapustiti stanovanje, krojaški mojster Šetina, je izpovedal, da se mu je zdelo, da je bil Vučetič kakor pijan.

*** Slika iz trpljenja reških Jugoslovancev.** Na ljubljanskem policijskem ravnateljstvu se je včeraj dopoldne oglasila Katarina Uroda s tremi otroci ter je predložila službujočemu uradniku „prislilni potni list“ roške kvesture v Ljubljano.

Njen mož, Kovac Mihajlo je že nad 25 let zaposlen pri znani ladjedelnici „Danubius“. Te dni se je v privatni družbi izrazil, da ne bo nikdar Italijan, da je Jugoslovan. D' Annunziji arditisti so ga aretirali. O njegovih usodi soproga Kata ne zna ničesar, ne ve, kje se nahaja in kako se mu godi. Takoj po moževi aretaciji so Kati ustavili in odvzeli aprovizacijo ter jo prisilili, da se je morala izseliti. Ker ni vedela, kam naj gre, si je izbrala Ljubljano, ko so ji arditisti dejali, da je Ljubljana v Jugoslaviji. Kata prosi za službo da preživi svojo dečo in sebe.

*** Težke žrtve griže.** Iz Zirov poročajo, da je prejšnji teden v tej občini umrlo za grižo 40 oseb.

*** Griža na Gorenjskem.** Na Gorenjskem je griža v raznih krajih močno razširjena, zlasti v Trzinju je ta nalezljiva bolezen zahtevala že mnogo žrtv, posebno med otroci. Pretečeno soboto je ležalo pet mrtvičev v mrtvašnici. V teku enega meseca je v Trzinju umrlo 19 oseb za grižo.

*** Ukraden konj.** Posestniku Ivanu Avblju v Zgornjem Logu pri Litiji je bil ukraden velik, siv konj.

*** Psi brez nagobčnikov** zapadejo poginu. Že več lastnikov psov, ki so pustili pohajati pse brez nagobčnikov po ljubljanskih ulicah, je dobilo obvestila, da se njih psi pokončajo in izroče konjaču.

*** Tatvine.** Abiturientu Ivanu Somnitu na Sv. Petra cesti je bil ukraden suknjič. V pivovarni „Union“ je bil ukraden gonilni jermen, vreden 5000 kron. Te dni so bili aretirani nekateri delavci, začasno zaposleni v pivovarni.

*** Velike tatvine** manufakturnega blaga. O aretaciji štirih lepih in debelih madžarskih cigank smo že kratko poročali. Nadaljna policijska odkritja in poizvedbe so odkrile veliko tatvine, ki so jih te osebe izvršile tekom štirih dni po raznih ljubljanskih trgovinah. Na policiji so včeraj imeli toliko raznega manufakturnega blaga, da bi lahko otvorili posebno trgovino. Ciganke so tatvino odločno tajile ter so zatrjevale: „So machen Sie mit die arme Leut!“ Organi kriminalnega oddelka so marljivo poizvedovali po mestu okrog, kod in kam so zahajale te žensčine. Slednjič so prišli na sled, da so ciganke shranjevale pokradeno blago v — priljažni oddelek na glavnem kolodvoru. Tam so sedaj zaplenili velike množine pokradenega blaga. Vse sodaj zaplenjeno blago cenijo na 40.000 K. Oškodovanih je precej trgovcev, drugi naj javijo eventualne tatvine.

*** Ropi in poboji na Koroškem.** Na Koroškem so požigi, ropi, tatvine, poboji itd. na dnevnem redu, odkar je otvorena demarkacijska črta. Razmere postajajo neznosne. Posebno v obmejnih občinah ogrožajo bivši folksverovci življenje in imetje naših mož. Po storjenem zločinu najdejo v bližnji Avstriji varno zavetje. V Medgorju se je dne 22. avgusta vršila slovenska veselica, ki se je je udeležil tudi tamošnji župnik Vuk. Med 10. in 11. uro so vdrli v njegovo stanovanje neznani lopovi, vsaka kor tuji, ter odnesli sploh vse, kar se je v stanovanju nahajalo, perilo, obleko, orožje, denar, jedila itd., v skupni vrednosti nad 50.000 kron. Župniku je ostalo le to, kar je imel na sebi. Isto noč so pri nekem sosednjem slovenskem posestniku pokradli 5 konj in 3 ovc.

*** Drzna tatvina na Pogačarjevem trgu.** Ivan Vreček, molar na Pogačarjevem trgu, stanujoč v Korunovi ulici, Trnovo, je postal v sredo zvečer žrtev drzne in rafinirane tatvine. Okoli 6. ure zvečer je pospravljaj po svoji stojnici na Pogačarjevem trgu. Naenkrat se mu približa neki inteligentni mladenič ter mu ponudi v nakup dežni plašč. Nakup je Vreček odklonil. Mladenič se je odstranil. Okoli 8. ure zvečer pa je Vreček šele konstatiral, da mu je zmanjkalo 10.000 K iz denarnice. Vreček je bil med delom obesil telovnik na drog stojnice in gotovo v trenutku, ko se je razgovarjal z dotičnim mladeničem glede nakupa plašča, je porabil drug zlikovec priliko, da mu je iz telovnika ukradel omenjeno vsoto. Tat je izginil brez sledu.

*** Velikanska tatvina v Beogradu.** Kakor nam javljajo iz Beograda, je bila dne 25. t. m. ponoči izvršena v manufakturni trgovini Majstorovića velikanska tatvina manufakturnega blaga. Neznani storilci so odnesli velike množine svile in druge manufakture v skupni vrednosti 170.000 dinarjev.

Vino: Na Ogrskem leži na vinu izvozna taksa 150 ogrskih kron za hektoliter vina. Eksporater mora oddati tujo valuto. Oboje ovira skoro vsak promet. Vlada skuša pomagati s polovičarskimi sredstvi. Pričakovano so je, da bodo cene vina na Ogrskem padle, ker bo trgovec zelo bogata in ker primanjkuje sodov. Vendar se cene še držijo. Računajo, da bo prišel mošt na 600 do 700 kron za hektoliter, kar bi odgovarjalo, ko se vpoštevata kalo pri vrenju in ležanju, 900 do 1000 ogrskih kron za hektoliter vina. Le malo višje so cene staremu vinu (9 do 10 %). Ponokod je potokla toča, kar pa ne bo imelo posebnega vpliva na letošnje proizvodnjo. Na Spodnjem Avstrijskem so pričakovali boljše letine. Pomlad je pokazala kar najlepše. V teku leta pa je neugodno vreme zmanjšalo letino skoro za polovico. Lansko leto je stal hektoliter vina 1600 do 2000 avstrijskih kron. Letos se zahteva za vrsto in hektoliter po 200 do 300 avstrijskih kron več. Na uvozu bo deležna še največ Ogrska in Italija, če bodo pogajanja ugodno potekla. V Češkoslovaški je vinska trgovina še slaba. Na trgu podobne razmere kakor v Nemški Avstriji. V Italiji so cene vina še vedno visoke, čeprav bo letošnja letina jako bogata. Trgovine malo, trgovci čakajo na padanje cen. Tudi v Trstu ni prometa. Kar gre še transportov v Češkoslovaško in Nemško Avstrijo, je to vino, ki je bilo kupljeno že prej. Težka vina stanejo 21 do 23, lahka 19 do 21 lir za hl. Za letošnji mošt in vino trg še ni orientiran. V Franciji je baisséšpekulacija dosegla svoj konec, cene so se malo pomogle.

*** Bombaž.** Cene bombažu na največjem terminskem trgu Newyorku padajo. Padec znaša 78 do 200 točk. (Ena točka znaša v Liverpoolu 0.01 penny, za funt (453 g), za 100 bal (48.000 funtov) je ena točka torej ravno 2 šterlinga; v Newyorku znači točka 0.01 centa za funt) cena je padla torej za 0.78 do 2.00 centa. Zadnja notica bombaža 0.36 dolarja za funt, danes 0.3522 do 0.34 dolarja za funt.

*** Mannheimski trg za sarove kože.** Na trgu je bilo za lahke kože večje povpraševanje kakor za težke. Cene za težke kože nizke. Tudi telečje kože niso vzbudile zanimanja. Notice 18. avgusta: Kravje kože 8.60 do 13.40 mark, goveje 9 do 13.80, telečje 13 do 15 mark za kilogram.

*** Borza za lan in konopljo.** Sejmi za lan in konopljo so se vršili večjem obsegu v Monakovem in Bratislavi. V mestu Sorau snujejo zainteresirani krogi borzo za omenjeno blago. Komisija, ki proučava to vprašanje, je določila, da počaka jeseni z definitivno rešitvijo. Lan je v velikih množinah izvažala Rusija. Danes je dovolj zaprt in so nemški trgi, posebno oni v severovzhodni Nemčiji slabo obiskani.

*** Žetev hmelja na Češkem se je pričela.** Cene zaradi negotovega trga še niso znane in tudi še ni kupec. Hmelj je izredno dobre kakovosti in prekaša v vseh ozirih lanski produkt.

*** Svetovno proizvodnjo hmelja** cenijo na pol milijona centov po 50 kg. Poleg Amerike (250.000 centov) ga pridelava največ češkoslovaška republika, namreč 130.000 centov. Na tretjem mestu je Nemčija s 120.000 centi, Francija 80.000, Belgija 50.000. Na Ogrskem je hmeljska letina slaba, tudi na Angleškem. Češka more izvoziti 80.000 centov, Francija 40 tisoč, Nemčija celo 100.000. Celotni svetovni eksport hmelja bo znašal približno 1/4 milijona centov.

*** Cene čespljam v Čehoslovaški.** Utrgane česplje v košarah 1.30 č. K, otrsene 1.10 do 0.90 č. K, vse za kg en gros franco postaja pri producentih. V veletrgovini prva vrsta po 2, druga po 1.80 č. K. V detajlni prodaji prva vrsta do 2.30, druga 2 do 2.10 č. K. V konzumnih središčih (Praga, Plzno, Budjevce) so česplje za 30 č. v. dražje. Cena mora biti postavljena na vidnem mestu. Višje cene so prepovedane.

*** Sladkor iz koruze.** Ravnatelj državnega kemičnega inštituta v Budimpešti dr. Alfred Schwicker je zaprosil madžarsko vlado, da se odredijo poizkusi o dobianju sladkorja iz koruze. Po dosedanjih izkustvih bi se moglo iz koruze dobiti 2 do 3% sladkorja. Najnovejši poizkusi so dokazali, da se iz mlade mehke koruze zamore dobiti do 15% sladkorja. Vlada je nasvetu dr. Schwickerja u-

godila in se bodo izvršili poizkusi z raznimi vrstami koruze.

*** Padanje cen apna.** Rensko-westfaleka apnenaka industrija prodaja dvojni vagon (15 ton) apna po 1225 do 1275 mark, torej 85 mark ceneje.

*** Nepošteno trgovanje z devizami.** Zagreb, 26. avgusta. (Izvirno.) Zaradi nepoštenega trgovanja z devizami je finančno ministrstvo kaznovalo tukajšnji banki Kreutzer in dr. in banko Kronfeld na 80.000 K denarne globe.

*** Monopol petroleja v Rumuniji.** Rumunski ministrski svet je sklenil, da se monopolizira petrolej, kakor tudi nafta ter vsi produkti iz nafte.

*** Pomanjkanje premoga v Ameriki** je nastopilo zaradi velikega izvoza v Evropo. Mesečno se je izvozilo približno 3 mil. ton, za kar so evropski kupci plačevali ogromne cene (20 do 25 tisoč kron za vagon). Ker ameriška ustava ne dopušča prepovedi izvoza, se vlada trudi z drugimi dopustnimi sredstvi, zlasti z zvišanimi tarifi, izvoz popolnoma usklaviti ali vsaj znatno znižati.

*** Pomanjkanje premoga v Avstriji.** Dunajska „Staatskorrespondenz“ javlja, da utegne zaradi neurejenih razmer v Gornji Šleziji v najkrajšem času zmanjkati premoga za železniški promet. Omenjeno vladno glasilo opozarja vsled tega zlasti letovišnike, naj se v lastnem interesu čim prej vrnejo domov.

*** Jugoslovanska banka.** „Jugoslavenski Lloyd“ poroča, da bo zgradila „Jugoslovanska banka“ v Zagrebu svojo začeto poslopje v trinadstropno zgradbo. S tem bo pridobila toliko na prostoru, da bo omogočena preselitev centralne banke iz Osijeka v Zagreb.

*** Amerikanski kredit.** Vlada Združenih držav je določila za Poljsko 250 milijonov dolarjev kredita. V sled vojne z Rusijo pa se je ameriški kapitalist začel pomišljati in pravi, da se ne vojskuje z Rusijo in da zaradi tega v tem trenutku ne more izplačati omenjenega kredita. Tudi Francija rabi ameriški denar. Franciji zapade dne 15. oktobra angleško-francoško posojilo. Ni zvezi s tem nam je razumljivo poročilo angleških listov, da se nahaja zastopnik francoskega finančnega ministra v Newyorku, kjer se pogaja z različnimi bančnimi inštituti, med drugim s svetovnim koncemom J. P. Morgan Co. za novo posojilo.

*** Banka za pomorstvo v Bakru.** Ki je ustanovljena s kapitalom sto milijonov kron, od katerega je dolejš vplačanih 40 milijonov, je kupila v Rotterdamu dva parnika po 650 ton, ki sta še nova (namreč zgrajena v letu 1919.) Mornarji so že odposlani v Rotterdam po nove ladje.

*** Nestalnost naše gospodarske politike.** Pod tem naslovom se „Jugoslovanski Lloyd“ pritožuje nad neugodnimi posledicami nesposobne politike naših odgovornih mož in nad neprestanim poviševanjem tarifov. Zlasti napada železniškega ministra dr. Korošca in poštnega ministra doktorja Drinkovića ter kaže na to, kako postopajo v drugih državah, kjer ne sanirajo železnice s pretiranimi tarifi, marveč s povečevanjem prometa, ki edini more napraviti železnice in poštne naprave prinosne, dočim neprestano povečevanje tarifov samo zmanjšuje obratno in uporabno sposobnost, ne da bi končno dosegel kritje.

*** Neprilike s transporti.** (Uradno.) Oddelek za javno varnost v ministrstvu za notranje stvari objavlja: Opozarjajo se interese, naj se v primeru, kadar imajo kako neprilike s transporti, bodisi v Avstrijo ali v druge države, ki so zastopane v „Comite des Circulations“, vedno obrnejo na našega uradnega delegata na Dunaju na naslov dr. Bončina, zastopnik kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev in „Comite des Circulations“, Dunaj, Hofburg.

*** Prehrana Črne gore.** Glasom poročila odbora za pasivne kraje, je potrebno letos za prehrano Črne gore 400 vagonov koruze in 350 vagonov pšenice. S to količino se bo prehranilo 150.000 prebivalcev, a ostali živeli se bo — kakor računa komisija — preživel s hrano, ki se pridelala doma.

*** Amerikanski petrolej.** Amerika producira letno 402 milijona barrel petroleja (barrel približno 159 litrov), konsumira ga pa 436 milijonov. Cene petroleju v Ameriki stalno rastejo

in je izvoz v Evropo izključen. Monopol ameriškega petroleja je pri nas torej nemogoč.

*** 30.000 vagonov lesa v Sloveniji.** Ministrstvo gozdov in rudnikov je prejelo poročilo, da se nahaja v Sloveniji 30.000 vagonov lesa, ki se zaradi pomanjkanja vagonov ne more eksportirati.

*** Jugoslovanska banka v Zagrebu** poviša svoj kapital od 100 na 200 milijonov kron. Polovico delnic nove emisije prevzame ameriški konzorcij po 10 dolarjev delnico. Zaradi tega je povpraševanje po delnicah te banke na zagrebškem trgu naraslo. Banka sama je kupila v zadnjem času nad 20.000 latskih delnic.

*** Rekvizicija žita na Madžarskem.** Iz Podravine javljajo, da je madžarska vlada odredila rekvizicijo žita po 500 madžarskih kron za kvintal. V sled tega se je začelo kar na veliko tihotapljenje madžarskega žita preko naše meje. Madžarski kmeti zahtevajo 600 do 650 jugoslovanskih kron za kvintal, toda plačilo v dolarjih. Žitni trgovci so reflektantni na madžarsko vtihotapljenno žito, je vendar še cenejši nego naše.

*** Padanje žitnih cen v Banatu.** Iz Novoga Sada nam javljajo, da je kupčija za žitom ponehala, ker se čuje, da je nakup 1000 vagonov žita za Češko storniran zaradi previsokih cen jugoslovanskega žita in ker so se Čehi vsled tega pokrili v Rumuniji. V sled slabega vremena prihajajo tudi le manje količine žita na trg in trgovci se drže rezervirano. V sled tega so cene žita pričele polagoma padati. Pšenica je včeraj stala v Novem Sadu 600 do 620 K za q, moka 10.50 do 10.75 K za kg, fina za kruh 9.50 do 9.75 K, navadna krušna 8.50 K. Na žitni trg je celo prišla ponudba iz Amerike, postavljena semkaj je ameriška pšenica cenejša od naše. Zaradi tega se pričakuje še nadaljno padanje cen.

*** Zagrebška borza** je bila danes nekoliko manj živahna, ker so se pojavilo vsled valutne hausse mnogo blaga na ponudbo. Povpraševanje je bilo za papirji Jugoslovanske, Eskomptne, Trgovinske in Jadranske banke. Baisse valuta, ki je včeraj pričela, se danes ni nadaljevala, nasprotno, namesto nje se opaža zopet lahka hausse. Današnji tečajji so razvidni iz tabel.

Borzne cene valut in deviz.

(Zgoraj: številka znači valute, spodnja pa devize.)			
	Zagreb	Dunaj	Cerih
A. K.	340-41		4.75
Č. K.	485	421	19.70
S. K.	500	421	20.50
marka	210-11	517	12.65
dolar	304-6	382	696
angl. f.	360-70	920	21.75
fr. fr.	740-60	18	42.20
sv. fr.		4310	
bel.	323-35	575	
nap. d'or	290-90		
e. rub.	136-23	250	
dinarji			
jug. K.		240	6.90
Budimpešta		100-10	2.20

Dunajska borza dne 26. avgusta.

Aust. krona renta	69.50
majska renta	69.50
Ogrska krona renta	105.25
V. avstrijsko vojno posojilo	7.000
Turško sučnje	21.60
Kreditni zavod za trg. in industr.	329
Anglobanka	704
Bankverein	700
Bosanska zemaljska banka	570
Zironskeška banka	400
Državno štedilnico	66.50
Jazna železnica	8.80
Alpine-Montan	571
Konjska industr. družba	
Praska železna industr.	600

Zagrebška borza dne 26. avgusta.

Jadranska banka	540
Ljubljanska hr. banka	1200
Slov. est. banka	250
Banka i štedilnica za Primorje, Sušak	1150
Banka za trg., obrt i ind.	400
Prva hrv. štedilnica	1180
Hrv. zemaljska banka	600
Srpska banka	250
Narodna banka	765
Roška poštna banka	430
«Gornja», d. d. za industrijski drv. v «Slavonski», d. d. za industrijski drv. v Trgu na Savi	1130
Dubrovačka parobr. plov. v Dubrovnik	
Hrv.-slav. d. d. za ind. čičera, Osijek	
Zagrebški paromlin	
«Spit», d. d. za cement Portland	

Vremensko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stianje barometra v mm	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebo	Padavina
25. avg.	81. uri	53.9	11.7	sev. zap.	več. obl.	
26. avg.	7. uri	54.2	9.7	liven vetra	mehka	3.2
26. avg.	14. uri	54.6	10.3	slab. jugozap.		

Segajna včerajšnja temperatura 13.1, normalna 12.2.

Ljudje — zverj.

Takoj po prvih spopadih Avstrijcev in Srbov, po prvem umiku Srbov na položaje na Ceru in osvoboditi Šabca so srbske oblasti konstatirale najstrašnejše zločine, ki so jih avstrijski vojaki zagrešili nad srbskim prebivalstvom. O teh grozodejstvih je srbska vlada poročala glavnemu odboru mednarodnega rdečega križa v Genevi, ki je poslal takoj svojega delegata, da se na licu mesta prepriča o resničnosti teh grozljivih obdolžitev. Prišel je v Srbijo vseučilišni profesor in šef medicinske klinike v Lausani dr. Reiss, ki je takoj obiskal vse kraje, odkoder so bili pregnani Avstriji. Z največjo vztrajnostjo in strogo objektivnostjo je vodil ta neutrlni delegat preiskavo in konstatiral naravnost vnebovpijoča grozodejstva. O svojih razkritjih je izdal tiskano poročilo, ki ga je predložil vsem vladam. Zločini, ki jih je zagrešila avstro-ogrška armada na srbskih tleh, so tako strašni, da bi nikdo ne mogel verjeti, da so bili to sploh ljudje, ki so zagrešili dela, kakršna niso v stanu zagrešiti ljudzrci.

V vasi Krivaji našel je dr. Reiss še nepokopanih 15 trupel otrok, deklet, žen in moških, ki so jih avstrijski vojaki povezali skupaj in potem z bajonetci pobili.

Pri kolodvoru v Lešnici je bilo postreljenih 109 meščanov v starosti od 8 do 80 let, ki so bili večinoma vsi iz vasi Prnjavora. Najprej so ukazali nesrečnim žrtvam, da si izkopljejo sami svoj grob, dolg 20, a širok tri metre; potem so postavili vse ljudi v izkopani grob in oddali v nje par salv. Na nesrečneže so nametali prsti in jih tako zakopali. Ko je doktor Reiss preiskoval ta skupni grob je konstatiral, da je bilo veliko teh nesrečnežev le lahko ranjenih, da so jih torej žive zakopali; po legi teh nesrečnežev je dr. Reiss konstatiral, da so se mučili, da bi se izkopali iz groba ali so se pod nasuto zemljo zadušili.

Dr. Reiss je sestavil statistiko iz okrožij, kamor so prodrli avstrijski vojaki, in dognal, da je bilo tu pobitih 1300 oseb (994 moških in 306 žensk), ranjenih 116 (51 moških in 65 žen), izginilo jih je 562 (489 moških in 73 žensk), za otroke izpod 40 let je sestavil posebno statistiko: ubitih je bilo 87, ranjenih 15, izginilo je 20 otrok. Skupno z grozodejstvi ceni dr. Reiss žrtve avstrijske soldateske na 3500 do 4000 ljudi.

Istotako je napravil dr. Reiss približen pregled načina, kako so avstrijski vojaki pobijali prebivalstvo: ustreljenih je bilo 345 moških, 64 žensk, prebodnih 181 moških, 64 žensk, zaklanih 113 moških, 27 žensk, obšenih 7 moških, 6 žensk, pobitih s kopiti 48 moških, 26 žensk, razparran trebuh 2 moškima, 4 ženskam, živih sežganih 35 moških, 96 žensk, odsekanih, polomljenih in iztrganih rok 5 moškimi, 1 ženski, odsekane noge 3 moškimi, brez nosa 28 moških, 6 žensk, izlite oči 30 moškimi, 38 ženskam, odrezani spolni organi 3 moškimi, 3 ženskam, odrezana ženska prsa 3 ženskam, žrtve, ki so jim rezali jermena iz kože 15 moških, 3 ženske, zasutih s kamenjem 12 moških, 1 ženska, na kose sesekanih 17 moških, 16 žensk, brez glave 1 moški, 4 deklica, staro tri leta, so vrgli živo svinjam, da so jo požrle, pobitih, pri katerih se ni mogel konstatirati način smrti 240 moških, 55 žensk.

Dr. Reiss je skušal psihološko dognati povode in motive, ki so privedli avstro-ogrške vojake, da so zagrešili take zločine, zato je šel v avstrijske ujetniške tabore in se tam pogovarjal z avstrijskimi ujetniki raznih narodnosti. Tu je hitro konstatiral, da je na duševno razpoloženje vojakov vplivalo divje pisanje gotovega dela avstrijskega in nemškega časopisja, ki je hujskalo vojake in jim predstavljalo Srbe kakor ljudi manj vredne.

Vojaki so prišli tako razdraženi na bojišče, tu so jih hujskali po najvišjem povelju še brezvestni oficirji, tako da so res postali divjaki. Doktor Reiss ne pripisuje krivde za te strašne zločine vojakom, krivi tega barbarstva so bili merodajni krogi v Avstriji, a največji zločin so zagrešili oni časopisi, ki so hujskali na poboj Srbov!

Lasnik in izdajatelj
Konzorcij „Jutra“

Odgovorni urednik Vit. F. Jelenc.

Mali oglasi.

Peki, krušne, sobne in pečnice (kablce) za štedilnike ima vedno v zalogi **J. Gregorčič & Fr. Kosmač, Menges št. 25.** 14 4-4

Štedilnik, pripraven, se zaradi pomankanja prostora proda. Več se zve v upravnistvu „Jutra“. 32 3

Iščem službo skladiščenika ali potnika pri večjem trgovskem ali drugem podjetju. Kot birski samostojen trgovec specializiran na kolonialne stroke sem zmožen slovenskega in nemškega jezika, knjigovodstva in strojepisja. Nastopim lahko službo takoj. Naslov v upr. „Jutra“. 62 3-1

Vsem, kateri pobite v nedeljo k Sokolskim slavnostim v Maribor, toplo priporočamo:

„Maribor in okolica“, zgodovinski opis z načrtom mesta. Cena K 6.—

„Vodnik po Mariboru“, cena K 3.—. Naročila sprejema: **„Zastopstvo Jugoslov. novin“**, Maribor, Slovenska ulica 15. Na naročila brez denarja se ne ozira! 52 2-2

Naznanilo.

Naznanjam vsem cenj. trgovcem nanja sedlarjem in čevljarjem otvoritev svoje trgovine z usnjem, podplat in vsomi čevljarskimi potrebščinami na debelo in gonilnimi jermeni. 56 5-2

J. Sandrin, Ljubljana,
Mestni trg št. 6.

Negovanje rok in nog (manicure in pedicure) pri gosp. Guhry v Rožni ulici št. 17 (na dvorišču).

Baterije

za žepne svetilke na debelo in drobno zamorete dobiti zopet pri tvrdki

K. A. Kregar, Ljubljana

Sv. Petra cesta 21-23. 3-1

Amerikansko strojno olje

Olje, lahko, za vretena; olje za transmisije; olje, strojno za poljedelske stroje; olje, strojno za težke stroje; olje za automobile, lahko; olje izredno težko; olje za cilindre; olje proti prahu. 57 104-1

Glavna za'oga: **Medić, Rakovec & Zankl, d. z o. z.** prej A. Zankl^{novi} sinovi.

Za 50letnico Jenkove smrti je priredila Tiskovna zadruga III. izdajo

Simon Jenkovič pesmi,

ki jih je nanovo uredil dr. Joža Glonar.

Knjiga velja broš. 10 K, vez. 15 K, po pošti pripor. K 1'80 več.

Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica št. 6.

STROJEPISKO

sprejme takoj uprava dnevnika „Jutra“, Sodna ulica št. 6.

Menjalnica

Slovenske eskomptne banke **Ljubljana** kupuje in prodaja devize in valute po najugodnejših dnevnih cenah. 84 3-2

Ima poseben borzni nasproti glavnega kolodvora oddelek.

DELNIŠKA TISKARNA

D. D. (prej Tiskarna Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg)

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 16

se priporoča

za izdelovanje vseh tiskovin od posetnic do najumetnejšega barvnega tiska, kakor tudi za natiskovanje listov, časopisov, trgovinskih in uradnih tiskovin.

Vsa ta dela izvršuje kar najhitreje in po strogo strokovnih pravilih. 55 1

Obenem priporoča svojo najbolje urejeno **knjigoveznico**, ki izvršuje knjigoveška dela od najpreprosteje do najfineje vrste.

Naročajte in širite sledeče

leposlovne knjige:

Dostojevskij-Lestnik: Besi. Roman v IV. delih. Broš. 36 K, vez. 46 K, po pošti pripor. 4 K 60 v več.

Goncourt-Pastuškin: Dekle Eliza. Roman. Broš. 10 K, vez. 16 K, po pošti 1 K 80 v več.

Corvantes-Sorli: Tri novele. Broš. 10 K, vez. 16 K, po pošti 1 K 80 v več.

Shakespeare-Zupančič: San kresne noči. Brš. 22 K, vez. 28 K, po pošti 1 K 80 v več.

Ante Debeljak: Solnce in senca. Broš. 10 K, vez. 14 K, po pošti 1 K 80 v več.

Stritarjeva antologija. Uredil dr. Iv. Prijatelj. Broš. 18 K, po pošti 2 K 60 v več.

Josipa Jurčiča zbrani spisli. Druga izdaja. Uredil dr. Ivan Prijatelj. I. zvezek broš. 18 K, po pošti 3 K več, II. zvezek broš. 22 K, po pošti 2 K 60 v več.

Knjige se naročajo pri založništvu:

Tiskovna zadruga v Ljubljani,
Sodna ulica 6.

Inserati „Jutra“ imajo velik uspeh!

„JADRAN“

d. z o. z.

Ljubljana, Dunajska cesta št. 9

ima v skladišču in oddaja po najnižjih cenah:

Pšenično in koruzno moko, koruzni zdrob, pšenico in koruzo v zrnju, oves, koruzo za krmo.

Sladkor, ameriški rjavi v vrečah in beli češki v kockah, kavo, olje, sir, sol, riž, vžigalice, milo. 21 104-2

Vsakovrstno kolonijalno in materijalno blago dobavlja za takoj po najnižjih cenah 37 5-2

Veletrgovina Fran Derenda, Ljubljana

Emonska cesta 8. Telefon Interurb. 313.

Ravniam se prodajo po primerni ceni večja množina dobrih vinskih sodov za takojšnjo uporabo.

Zlatorog-milo

je najboljše in najcenejše. Dobiva se povsod.

Kristalno sodo, sveče in toaletno milo izdeluje: **Prva Mariborska tovarna mila, Maribor.**

61 Zaloga in zastopstvo za Kranjsko: 3-2 **R. Bunc in drug, Ljubljana, Gosposvetska c. 7**

Znižane cene!

Angleško sukno

za moške obleke, izgotovljene obleke za gospode in dečke po naj-novejšem kroju, moško perilo, kravate, čepice itd.

Zaloga vseh sokolskih potrebščin.

Prva kranjska razpošiljalna 24 5-2

SCHWAB & BIZJAK

LJUBLJANA, Dvorni trg 3.

Lastni modni atelje.

Največje škode in nadloge se obvarujete ako uničite nemudoma miši podgane stenice ščurke (navadne in poljske)

„Poqinom“ 5kratlja po K 6-
„Rapidom“ steklenica po K 10-
„Morinom“ 5kratlja po K 6-

Vsa sredstva so šestetokrat preizkušena ter izborna in hitro učinkujejo.

Trgovci popust. Po povzetju razpošilja 42 3-3

I. C. KOTAR, drogerija Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Marjive in vestne kolporterje sprejme upravništvo dnevnika „Jutra“, Sodna ulica 6.

Suhe gobe, laneno seme, kumno ter vse druge deželne pridelke kupuje trgovina s semeni: **Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica št. 12.** 13 10-4

V nedeljo vsi v Maribor